

ΥΨΗΔ 11/11/2021

Α. Π.: 40181 ΕΞ 2021

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Απάντηση στο έγγραφο: 33118 ΕΙ 2021
Γενική Γραμματεία
Ψηφιακής Διακυβέρνησης
& Απλούστευσης Διαδικασιών

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΤΜΗΜΑ Α' ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ**

Πληροφορίες: Βαγγέλης Αποστολός

Τηλέφωνο: 210 909 8288

E-mail: v.apostolos@mindigital.gr

ΠΡΟΣ:

- 1. Περιφέρεια Αττικής**
Γεν. Δ/ση Αναπτυξιακού
Προγραμματισμού Έργων &
Υποδομών
Δ/ση Τεχνικών Έργων Π.Ε.
Πειραιά και Νήσων
Τμήμα Τεχνικής Υποσ. Νησ. Δήμων
Email: malverti@patt.gov.gr
- 2. Δήμος Σαλαμίνας**
Κ.Καραμανλή και Αμμοχώστου 1
Τ.Κ. 18900
Email:
dimarxos@0165.syzefxis.gov.gr

Θέμα: Προέγκριση Τεχνικού Δελτίου Προτεινόμενης Πράξης του Δήμου Σαλαμίνας με τίτλο «Ψηφιακή ανάδειξη της Σαλαμίνας μέσω παρουσίασης της ιστορίας και του πολιτιστικού της αποθέματος, με χρήση σύγχρονων οπτικοακουστικών συστημάτων».

**Α Π Ο Φ Α Σ Η
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:
  - 1.1. του Π.Δ. 81/2019 (ΦΕΚ 119/Α'/08-07-2019), «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων»,

- 1.2. του Π.Δ. 83/2019 (ΦΕΚ 121/Α'/09-07-2019) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών»,
- 1.3. του Π.Δ. 84/2019 (ΦΕΚ 123/Α'/17-07-2019), «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων»,
- 1.4. του Π.Δ. 40/2020 (ΦΕΚ 85/Α'/15-04-2020) «Οργανισμός του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης»,
- 1.5. του ν. 4727/2020 (ΦΕΚ Α' 184/23-09-2020) «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) – Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις.» και ιδίως τα άρθρα 5 παρ. 1 και 6 αυτού.
2. Την υπ' αριθ. Υ6/2019 (ΦΕΚ 2902/Β'/09-07-2019) απόφαση του Πρωθυπουργού με θέμα «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υπουργό Επικρατείας».
3. Την υπ' αριθ. 187/2019 (ΥΟΔΔ 524/05.08.2019) απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Επικρατείας περί ανάθεσης καθηκόντων στο Γενικό Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών.
4. Την υπ' αριθ. 1027/2019 (ΦΕΚ 3739/Β'/08-10-2019) απόφαση του Υπουργού Επικρατείας με θέμα «Θέματα εφαρμογής και διαδικασιών του ν. 4577/2018 (Α' 199)».
5. Την υπ' αριθ. ΓΔΟΔΥ/ΔΔΥ/1655 (ΦΕΚ 4595/Β'/13-12-2019) απόφαση του Υπουργού Επικρατείας περί μεταβίβασης του δικαιώματος υπογραφής «Με εντολή Υπουργού», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
6. Την υπ' αριθ. 120301 ΕΞ 2021 ([ΦΕΚ 2894/Β'/05-07-2021](#)) απόφαση του Υπουργού Επικρατείας με θέμα «Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού», με την οποία εγκρίνεται η εθνική ψηφιακή στρατηγική 2020 – 2025.
7. Τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και το ν. 4624/2019.
8. Την με ΑΔΑ: 6Μ647Λ7-ΗΛΧ πρόσκληση (κωδικός πρόσκλησης ΑΤΤ128) για την υποβολή προτάσεων στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
9. Το υπ' αριθμ. 33118 ΕΙ 2021/21-9-2021 (ΥΨΗΔ) αίτημα της Περιφέρειας Αττικής με το ΤΔΠΠ με κωδ. 5132739 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
10. Το υπ' αριθμ. 37539 ΕΞ 2021/21-10-2021 έγγραφο της Διεύθυνσης Ψηφιακής Στρατηγικής της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών με θέμα «Βεβαίωση συνάφειας της δράσης με τίτλο “Ψηφιακή ανάδειξη της Σαλαμίνας μέσω παρουσίασης της ιστορίας και του πολιτιστικού της αποθέματος, με χρήση σύγχρονων οπτικοακουστικών συστημάτων” με τους Τομείς Παρέμβασης της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025»,
11. Το σύνολο της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας μεταξύ της ΓΓΨΔΑΔ με το αρμόδιο τμήμα της Περιφέρειας Αττικής,
12. Το από 02/11/2021 ενημερωτικό σημείωμα προς το Τμήμα Α' Παρακολούθησης Τομεακών Έργων της Διεύθυνσης Τομεακών Έργων Δημοσίου Τομέα.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

- α) Την προέγκριση του Τεχνικού Δελτίου Προτεινόμενης Πράξης του Δήμου Σαλαμίνας με τίτλο «Ψηφιακή ανάδειξη της Σαλαμίνας μέσω παρουσίασης της ιστορίας και του πολιτιστικού της αποθέματος, με χρήση σύγχρονων οπτικοακουστικών συστημάτων», ως σύμφωνη με τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού.
- β) Η συνολική διαδικασία υλοποίησης του έργου θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις οδηγίες της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης & Απλούστευσης Διαδικασιών όπως αυτές

διαμορφώθηκαν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και οι οποίες παρατίθενται στο κεφάλαιο ΙΙ του παραρτήματος της παρούσας απόφασης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις ανωτέρω οδηγίες η προέγκριση τεχνικού δελτίου αυτοδικαίως παύει να ισχύει.

**Με εντολή Υπουργού
Ο Γενικός Γραμματέας Ψηφιακής Διακυβέρνησης
και Απλούστευσης Διαδικασιών**

Λεωνίδας Χριστόπουλος

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

- ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ**
Email: spiliotis@mou.gr ,
ekonstantakou@mou.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης & Απλούστευσης Διαδικασιών (ΓΓΨΔΑΔ) για την έκδοση δεσμευτικών οδηγιών εκδίδονται οι παρούσες οδηγίες σχετικά με την υλοποίηση του έργου με τίτλο «Ψηφιακή ανάδειξη της Σαλαμίνας μέσω παρουσίασης της ιστορίας και του πολιτιστικού της αποθέματος, με χρήση σύγχρονων οπτικοακουστικών συστημάτων».

Για τη σύνταξη των οδηγιών ελήφθησαν υπόψη ο συστατικός νόμος της ΓΓΨΔΑΔ, η Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού (ΒΨΜ) 2020-2025 αλλά και ένα ενιαίο και δεσμευτικό μοντέλο διακυβέρνησης που εφαρμόζει το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και το οποίο καλύπτει οριζόντια το σύνολο των φορέων της Κεντρικής και της Γενικής Κυβέρνησης. Ο συντονισμός της διαμόρφωσης και της υλοποίησης του ψηφιακού μετασχηματισμού εκτελείται από ένα κεντρικό σημείο διοίκησης και υποστηρίζεται από κατάλληλες διοικητικές και εκτελεστικές δομές και συντονιστικά όργανα, τα οποία εξασφαλίζουν την αποδοτική συνεργασία μεταξύ των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης για την αποτελεσματική υλοποίηση αυτής της οριζόντιας κυβερνητικής προτεραιότητας.

II. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται:

- σε σχεδιασμό “digital by default”, με την εφαρμογή των αρχών «Προστασία των Δεδομένων από το Σχεδιασμό και εξ Ορισμού» («Privacy by Design and by Default») του Κανονισμού 679/2016 (GDPR) καθώς και συμμόρφωση με το ν. 4624/2019,
- σε υιοθέτηση modular αρχιτεκτονικής ώστε να είναι εφικτή η αξιοποίηση μελλοντικών οριζόντιων δράσεων υπουργείων,
- σε σχεδιασμό που θα παρέχει εγγενώς την απαραίτητη ευελιξία και θα επιτρέπει την παραμετροποίηση του συστήματος για την προσθήκη νέων διαδικασιών από τους χρήστες του, χωρίς την παρέμβαση του αναδόχου,
- στα τελικά παραδοτέα να περιλαμβάνονται κατ’ ελάχιστο αναλυτικές λειτουργικές προδιαγραφές, αναλυτικός τεχνικός σχεδιασμός του συστήματος, ο πηγαίος κώδικας που αναπτύχθηκε και τεκμηρίωση χρηστών, διαχειριστών και προγραμματιστών,
- το σύνολο του πηγαίου κώδικα που θα δημιουργηθεί στα πλαίσια των υπηρεσιών υλοποίησης λογισμικού θα πρέπει να διατίθεται με άδεια που θα επιτρέπει την περαιτέρω χρήση του από τον φορέα, όπως ορίζεται στο άρθρο 88 του ν. 4727/2020,

- στην τήρηση του ισχύοντος πλαισίου διαλειτουργικότητας (Κανόνες και Πρότυπα για Διαδικτυακούς Τόπους του Δημόσιου Τομέα) καθώς και του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας (Communication COM (2017) 134),
- στην υλοποίηση του έργου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο «Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης» (ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989, ΦΕΚ 1301/Β/12-04-2012),
- σε συμμόρφωση με το Κεφάλαιο ΙΓ "Υποδομές" του Ν. 4727/2020,
- να διασφαλίσει την προσβασιμότητα σε ιστότοπους και εφαρμογές για φορητές συσκευές σε άτομα με αναπηρίες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κεφάλαιο Η' "Ψηφιακή Προσβασιμότητα" του ν. 4727/2020,
- σε ότι αφορά το ψηφιακό περιεχόμενο που πιθανόν παραχθεί στο πλαίσιο της Πράξης να ακολουθεί την αρχή της ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης των δημοσίων δεδομένων ως ανοικτών δεδομένων εφαρμόζοντας τις διατάξεις του κεφαλαίου Ι' "Ανοικτά δεδομένα και περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημοσίου τομέα" του ν.4727/2020,
- σε υιοθέτηση/ανάπτυξη συγκεκριμένης πολιτικής για τη λήψη και διαχείριση των αντιγράφων ασφαλείας σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, η οποία θα πρέπει να διασφαλίζει τη δυνατότητα ανάκτησης των δεδομένων, ανά πάσα στιγμή, για το πλήρες εύρος χρόνου που καθορίζει η σχετική νομοθεσία,
- σε συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. 1027/2019 (ΦΕΚ 3739/Β'/08-10-2019) απόφαση με θέμα «Θέματα εφαρμογής και διαδικασιών του Ν.4577/2018 (Α' 199)»,
- να εξετάσει εάν απαιτείται σχεδιασμός διαλειτουργικότητας των υλοποιούμενων εφαρμογών με αντίστοιχα συστήματα του ΥΠΠΟΑ που ήδη είναι σε λειτουργία,
- εντός του προϋπολογισμού του έργου και στο πλαίσιο της δημοπράτησης αυτού να παρέχει κατ' ελάχιστον δύο (2) έτη εγγύησης καλής λειτουργίας που θα περιλαμβάνουν υπηρεσίες βελτίωσης των εφαρμογών, επιδιόρθωση λαθών κλπ.,
- Η γεωγραφική απεικόνιση των σημείων ενδιαφέροντος σε χάρτη θα πρέπει να περιλαμβάνει:
  - α) οδηγίες για τις λεπτομέρειες πρόσβασης σε κάθε χώρο στους επισκέπτες της πύλης,
  - β) αναζήτηση στον χάρτη χώρων ενδιαφέροντος σε ακτίνα οριζόμενη από το σημείο επιλογής του χρήστη με σκοπό την πληροφόρηση ή την οργάνωση επίσκεψης σε αυτούς. Ειδικά για τους χρήστες κινητών τηλεφώνων, η αναζήτηση θα μπορεί να γίνεται είτε με βάση το σημείο εντοπισμού της υφιστάμενης θέσης του ενδιαφερόμενου ή με βάση το σημείο επιλογής του χρήστη στον χάρτη,
  - γ) ενημέρωση στους χρήστες για τους εναλλακτικούς τρόπους πρόσβασης σε κάθε χώρο από το σημείο αναφοράς, για τον ενδεικτικό χρόνο που απαιτείται για μετάβαση και περιήγηση σε κάποιον επιλεγθέντα χώρο, καθώς και λοιπές σχετικές πληροφορίες με σκοπό την διευκόλυνση προγραμματισμού κάποιας επίσκεψης,

- Κατά την επιλογή εκ μέρους του δικαιούχου των σημείων ενδιαφέροντος θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:
  - α) ανάδειξη της περιοχής επιλογής, βάσει του εθνικού και τοπικού σημείου ενδιαφέροντος
  - β) επιλογή βάσει της ιδιομορφίας του περιβάλλοντος και της προσέγγισης του
  - γ) επιλογή βάσει της ιστορικής ή περιβαλλοντικής αξίας του προς ανάδειξη χώρου ή μνημείου
  - δ) Επιλογή βάσει του εθνικού σχεδιασμού και της στρατηγικής των αρμόδιων Υπουργείων και τις κατά καιρούς οδηγίες που θα υπάρχουν,
- σε ότι αφορά τη δημιουργία της διαδικτυακής πύλης θα πρέπει:
  - i. να αναπτυχθεί τουλάχιστον σε δύο γλώσσες, ελληνικά και αγγλικά,
  - ii. η διεπαφή χρήστη (user interface) να σχεδιαστεί σύμφωνα με τις αρχές του ανταποκρινόμενου σχεδιασμού (responsive design) ώστε το portal να προσαρμόζεται σε διαφορετικές διαστάσεις και να εμφανίζεται σωστά σε όλες τις αναλύσεις και συσκευές,
  - iii. να διαθέτει εύχρηστο - user friendly περιβάλλον,
  - iv. στις εφαρμογές που θα φιλοξενοούνται στην πύλη να υπάρχει πρόβλεψη πρόσβασης από ΑΜΕΑ,
  - v. να υποστηρίζει όλα τα είδη περιεχομένου που επιθυμεί να προβάλλει ο φορέας στο ευρύ κοινό, αρχεία κειμένων, βίντεο, ήχου και εικόνας,
  - vi. κατά την κατασκευή, η επιλογή των επεκτάσεων που θα χρησιμοποιηθούν, να έχει ως προτεραιότητα την ασφάλεια και τη λειτουργικότητα του κόμβου,
  - vii. να υποστηρίζει την έκδοση στατιστικών στοιχείων,
  - viii. προτείνεται η ανάπτυξη του κόμβου να γίνει με την εφαρμογή των βασικών αρχών του SEO (Search Engine Optimization) έτσι ώστε να εξασφαλιστεί στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό η εμφάνισή του κατά την αναζήτηση συναφών με το περιεχόμενο όρων σε υψηλές θέσεις στις διαδεδομένες μηχανές αναζήτησης (Google κ.α.),
- σε ότι αφορά τις σχεδιαζόμενες ηλεκτρονικές υπηρεσίες, που ο Φορέας καλείται να αναπτύξει στην υπηρεσία των πολιτών, προτείνονται τα ακόλουθα χαρακτηριστικά, τα οποία είναι θεμιτό να τηρούνται «οριζόντια», στο βαθμό του εφικτού:
  - i. Προδιαγραφές χρηστικότητας ηλ. Υπηρεσιών,
  - ii. Να διατίθεται ενότητα συχνών ερωτήσεων (FAQ questions),
  - iii. Να διατίθεται βίντεο επίδειξης χρήσης της υπηρεσίας (demo),
  - iv. Να διατίθεται λειτουργικότητα live support,
  - v. Να προσδιορίζεται η αρμόδια υπηρεσία/τμήμα με στοιχεία επικοινωνίας,
  - vi. Να διατίθεται μηχανισμός αποστολής σχολίων και παραπόνων,
  - vii. Αν διατίθεται φόρουμ συζήτησης ή παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης να αναφέρεται,

- viii. Να διατίθεται μηχανισμός μέτρησης της ικανοποίησης από τη χρήση της υπηρεσίας,
  - ix. Προδιαγραφές διαφάνειας παροχής ηλ. Υπηρεσιών,
  - x. Ειδοποίηση ολοκλήρωσης υπηρεσίας,
  - xi. Πρόσδοος ολοκλήρωσης υπηρεσίας,
  - xii. Δυνατότητα προσωρινής αποθήκευσης,
  - xiii. Προδιαγραφές διαφάνειας στη χρήση προσωπικών δεδομένων,
  - xiv. Να παρέχεται στο χρήστη η δυνατότητα πρόσβασης στα προσωπικά του δεδομένα και σχετικές με την επεξεργασία των δεδομένων πληροφορίες,
  - xv. Να παρέχεται στο χρήστη η δυνατότητα διόρθωσης ανακριβών δεδομένων που τον αφορούν,
  - xvi. Να παρέχεται στο χρήστη η δυνατότητα συμπλήρωσης ελλιπών δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και η δυνατότητα διαγραφής και περιορισμού της επεξεργασίας,
  - xvii. Να διατίθεται μηχανισμός υποβολής παραπόνων αναφορικά με τα προσωπικά δεδομένα,
  - xviii. Να παρέχεται μηχανισμός καταγραφής/παρακολούθησης των φορέων/μητρώων στους οποίους παρέχεται πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα ενός χρήστη,
- να εξεταστεί η χρήση δημόσιων ψηφιακών αποθετηρίων ως χώρου αποθήκευσης του ψηφιακού περιεχομένου. Προτείνεται το παραγόμενο ψηφιακό περιεχόμενο όσο και τα συστήματα απόθεσης, οργάνωσης και διάθεσής του να συμμορφώνονται με τις προδιαγραφές διαλειτουργικότητας, ποιότητας, τεκμηρίωσης και ψηφιοποίησης (<https://www.ekt.gr/el/publications/25039>) του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ),
  - να εξετάσει τη συμμόρφωση του παραγόμενου εκπαιδευτικού ψηφιακού περιεχομένου, με τις προδιαγραφές διαλειτουργικότητας, ποιότητας, τεκμηρίωσης και ψηφιοποίησης του Εθνικού Συσσωρευτή Εκπαιδευτικού Περιεχομένου «ΦΩΤΟΔΕΝΤΡΟ»,
  - να εξασφαλίσει ότι οι εφαρμογές που θα αναπαραχθούν σε φορητές συσκευές θα υποστηρίζουν τις δημοφιλέστερες mobile πλατφόρμες,
  - στο να υποβάλλει το σχέδιο της αυτεπιστασίας (αρχαιολογική ή μη) του Υποέργου 2 «Τεκμηρίωση και έλεγχος ψηφιακού περιεχομένου» πριν την χρηματοδότηση της πράξης,
  - να επικαιροποιήσει το Τεχνικό Δελτίο της Προτεινόμενης Πράξης έτσι ώστε να είναι:
    - i. σαφής η αναφορά της χρονικής διάρκειας υλοποίησης του Υποέργου 1 και 2 αντίστοιχα καθώς επίσης και της συνολικής διάρκειας υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου πράξης (μήνες),
    - ii. σαφής η αναφορά του φυσικού αντικειμένου του Υποέργου 2 στην ενότητα της συνοπτικής περιγραφής φυσικού αντικειμένου πράξης.